

Avdelningen för kunskapsstyrning för hälso- och sjukvården
Nationellt Donationscentrum
donation@socialstyrelsen.se
Telefon 075-247 30 00

Uppdaterad information om covid-19 vid donation av blod, organ, vävnader och celler baserat på underlag från Folkhälsomyndigheten

Utbrottet av covid-19 har utvecklats till en pandemi med omfattande samhällsliga konsekvenser för många länder. För närvarande pågår ett omfattande utbrott med samhällsspridning av covid-19 i Sverige. För att säkerställa tillgång till donerat mänskligt material för medicinskt nödvändiga åtgärder behöver nationella rekommendationer fastställas. Dessa kan komma att förändras i samband med den snabba utveckling som sker avseende det epidemiologiska läget och kunskapsläget avseende covid-19 samt anpassas med utvecklingen och tillgången till nya typer av tester.

Risk för covid-19 hos donationsmottagare

Risk för smitta genom donation

Överföring av SARS-CoV-2 genom transfusion eller transplantation har hittills inte rapporterats. Det innebär att riskbedömning och föreslagna åtgärder för att reducera risk för smitta med covid-19 genom donation avser teoretisk risk.

Smitta på annat sätt

Med hänsyn till pågående samhällsspridning av covid-19, kan mottagare av donation smittas av SARS-CoV-2 genom droppsmitta/kontaktsmitta upp till två veckor (covid-19 inkubationstid 2-14 dagar) innan mottagande, eller smittas genom droppsmitta/kontaktsmitta efter mottagande, och sedan insjukna i covid-19. För icke immunsupprimerade mottagare av blod, celler och plasma finns inga rapporter om att risken för svår infektion med covid-19 skulle vara högre än för andra personer.

När det gäller immunsupprimerade mottagare av organ och stamceller – såväl allogena som autologa – finns vid insjuknande i covid-19 efter transplantation rapporterats utveckling av svår och atypisk sjukdom samt dödsfall. Dessa patienter har således hög risk för ökad morbiditet och mortalitet vid infektion med covid-19, och därmed behov av effektivt skydd mot droppsmitta/kontaktsmitta med SARS-CoV-2 innan och efter transplantation.

Rekommendationer för skydd mot covid-19 via transplantation eller transfusion

Donation av blod, blodkomponenter och plasma

Vid pågående infektion med covid-19 ska donation inte ske. Om minst 14 dagar förflutit efter fullt tillfrisknande från infektion med covid-19 är det möjligt att accepteras som donator. Personer, som har träffat en person i smittsamt infektionsskede och med påvisad SARS-CoV-2 i PCR- eller antigen-test, kan donera om 14 dagar förflutit efter senaste kontakten med personen i smittsamt infektionsskede och inga symptom på covid-19 uppkommit.

Blodgivning efter vaccination mot covid-19

- En person som vaccinerats mot covid-19 kan ge blod 7 dagar efter vaccinationstillfället under förutsättning att personen är symptomfri.
- En person som får symptom på luftvägsinfektion eller influensaliknande sjukdom - med eller utan feber - i anslutning till vaccinationen får godkännas som donator tidigast två veckor efter att symptomen upphört.

Donation av organ

Levande donator

- Organ från personer med pågående Covid-19-infektion ska inte användas.
- För donator rekommenderas analys för påvisning av SARS-CoV-2 i prov taget från nasofarynx inom 7 dagar innan donation.
- Personer, som har träffat en person i smittsamt infektionsskede och med påvisad SARS-CoV-2 i PCR- eller antigen-test, kan donera om 14 dagar förflutit efter senaste kontakten med personen i smittsamt infektionsskede och inga symptom på covid-19 uppkommit.

Avliden donator

- Organ från personer med pågående Covid-19-infektion ska inte användas.
- Om 14 dagar gått sedan donatorn tillfrisknade och blev symptomfri efter covid-19 infektion, eller om donatorn har testat negativt i test från övre luftvägar för påvisning av SARS-CoV-2 efter tidigare asymtomatisk genomgången covid-19-infektion, kan personen bli donator.
- För andra fall rekommenderas analys för påvisning av SARS-CoV-2 i prov taget från övre eller nedre luftvägar inom 72 timmar innan omhändertagande av vävnad.

Donation av vävnader

- Donatorer med pågående covid-19-infektion får inte användas som donator av vävnad.
- Om 14 dagar gått sedan donatorn tillfrisknade och blev symptomfri efter covid-19-infektion, eller om donatorn har testat negativt i test från övre luftvägar för påvisning av SARS-CoV-2 efter tidigare genomgången asymtomatisk covid-19-infektion, kan personen bli donator.
- För andra fall rekommenderas analys för påvisning av SARS-CoV-2 i prov taget från övre eller nedre luftvägar inom 72 timmar innan omhändertagande av vävnad.
- Vid hantering av vissa vävnader kan vävnadsinrättningen använda procedurer för desinfektion, sterilisering eller mikrobiell inaktivering av höljbärande virus som alternativ till att testa symptomfri donator.

Donation av stamceller

Under pågående utbrott med samhällsspridning av covid-19 rekommenderas att om möjligt skjuta på icke brådskande transplantationer, speciellt för icke maligna sjukdomar. För detta område gäller speciella och snabbt föränderliga riktlinjer och därför hänvisas till *European Society for Blood and Marrow Transplantation* för optimal handläggning, se <https://www.ebmt.org/covid-19-and-bmt>

Rekommendationer för skydd mot svår covid-19 hos mottagare med nedsatt motståndskraft

Mottagare som behandlas med immunosuppressiva läkemedel, cytostatika eller på annat sätt har en nedsatt motståndskraft kan riskera att utveckla svår infektion med covid-19 i samband med transplantation efter att ha smittats. För att motverka sådan risk kan det vara lämpligt att en sådan mottagare under en tid innan och efter transplantation isoleras. Provet taget från nasofarynx analyseras för påvisning av SARS-CoV-2 innan ingreppet, för att kunna upptäcka risk för utveckling av svår covid-19-infektion.

Donation av organ, vävnad eller celler efter vaccination mot Covid-19

- En person som vaccinerats mot covid-19 får godkännas som donator tidigast dagen efter vaccinationstillfället under förutsättning att personen är symptomfri.
- En person som får symptom på luftvägsinfektion eller influensaliknande sjukdom - med eller utan feber - i anslutning till vaccinationen får godkännas som donator tidigast två veckor efter att symptomen upphört.

Thomas Lindén

Avdelningschef

Avdelningen för kunskapsstyrning för hälso- och sjukvården

Mer information

- *Folkhälsomyndigheten* www.folkhalsomyndigheten.se
- *European Centre for Disease Control* www.ecdc.eu
- *European Society for Blood and Marrow Transplantation*
<https://www.ebmt.org>

Versionshistorik

Version	Ändring avser	Datum
8.0	s.2 och s.3 avslutad vaccination ändrat till vaccinationstillfället	2021-02-22
7.0	Delar av dokumentet är omarbetat	2021-02-15
6.0	Stora delar av dokumentet är omarbetat	2021-02-02
5.0	Sida 2 innan transplantation ändrat till innan tillvaratagande	2020-06-25
4.0	Stora delar av dokumentet är omarbetat	2020-06-12
3.0	Sida 2, organ, blodstamceller samt vävnader för vitalindicerade ingrepp	2020-04-28
2.0	Sida 2, analys av prov från bronchoaleolärt lavage (BAL)	2020-04-15
1.0	Nytt dokument	2020-04-06